

Бевзюк Вікторія Ігорівна
студентка групи ЮД – 614 к
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: начальник
відділу організації наукової роботи,
доктор філософських наук
Марченко О.В.*

ІННОВАЦІЇ У НАВЧАННІ ЮРИСТІВ ФІЛОСОФІЇ ПРАВА

Сучасний світ характеризується реформаторськими процесами, що сприяє пошуку інновацій. Розвиток освіти України визначається в загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності західної культури - права людини, інноваційність, демократизм, що є невід'ємною атрибутикою сучасного суспільства. Інтеграція української вищої школи в європейський та світовий освітній простір можлива лише за умови реформування та модернізації підготовки майбутніх спеціалістів у вищих навчальних закладах країни. Це актуалізує проблему освітніх інновацій як дієвого чинника інтенсифікації та підвищення якості освітніх послуг, зростання творчого потенціалу учасників навчального процесу. Іntenсифікація інноваційно-освітньої діяльності зумовлена багатьма факторами розвитку сучасної цивілізації, які впливають на характер і зміст усіх ланок освіти, визначають основні напрями і перспективи її розвитку, форми і методи навчання. Як особливо важлива, суспільно-значуща та визначальна для майбутнього людства науково-освітня галузь розвивається в контексті загально цивілізаційних та євроінтеграційних процесів. Поява світового ринку та інтернаціоналізація капіталу, створення і діяльність транснаціональних і наднаціональних об'єднань, бурхливий розвиток інформаційних технологій і засобів комунікації, інтеграція науки і виробництва, науки і освіти, поширення моделі високотехнологічного суспільства, виникнення у житті світового співтовариства нових глобальних проблем, які потребують своєчасного дослідження і розв'язання, - це далеко не повний перелік визначальних процесів сучасного суспільного життя, які зумовлюють зміст, напрями і перспективи науково-освітньої діяльності. Вища освіта має відповідати на виклики часу, втілюючи нові вимоги, тенденції, ідеї у нових освітніх технологіях, формах і структурах, методах і засобах професійної підготовки.

Інновації в освіті - цілеспрямований процес часткових змін, що ведуть до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог [3, с. 116].

Використання інноваційних технологій актуалізується у зв'язку з новою парадигмою професійної підготовки майбутніх фахівців-правників, яка

створюється на основі врахування ієрархії державних, професійних та оперативних цілей, сутність яких полягає в оновленні юридичної освіти та цілісного навчально-виховного процесу вищого навчального закладу шляхом удосконалення, тобто модернізації, модифікації та раціоналізації.

Визначальною для сучасної філософії права є ідея гуманізації. Розробка цієї проблематики є нагальною потребою сучасності. Право набуває людиномірного характеру, що проявляється у визнанні людини точкою відліку філософії, яке проектується у визнанні філософії права своїм ядром прав людини, оскільки уявлення про право, які панували донедавна у вітчизняній науці, і які ґрунтувалися на нормативістському праворозумінні та на єдності права і держави, призвели до імперативності права, бачення права як позитивного (в розумінні приписів законодавця), а звідси – до ігнорування правових механізмів захисту прав людини (суд, адвокатура) [1].

Від спеціаліста юридичної сфери сьогодні вимагаються різноманітні знання не лише у певній галузі, а й у суміжних сферах, ґрунтовна загальна та фахова методологічна підготовка, вільне володіння методикою і практикою наукових та прикладних досліджень, зокрема міждисциплінарних, сучасним мовним і технічним інструментарієм (перший передбачає вільне володіння кількома мовами у їх різних стильових різновидах, другий - комп'ютерною та іншою технікою, що використовується в тій чи іншій діяльності). Усе це засвідчує, що наука і практика нині стають нерозривними складниками навчального процесу юридичних спеціальностей. Підготовка таких спеціалістів на рівні європейських вимог і професійних стандартів, передбачає впровадження в систему вищої професійної освіти широкого спектра нововведень, які б сприяли удосконаленню, модернізації та підвищенню якості науково-освітньої роботи, і створення на основі комплексного підходу своєрідного інноваційно-освітнього клімату для ефективної діяльності ВНЗ.

Тому для підготовки майбутнього фахівця юридичної роботи таким важливим є глибоке розуміння філософських основ буття, без якого не можливо бути людяним, що власне і є визначальною особистісною рисою кожного юриста.

Пошук інноваційних технологій, форм, методів і засобів формування гуманістичного світогляду майбутнього юриста зумовлюється тим, що деякі з соціальних функції, які виконує студентська молодь, бувають неоднозначними і суперечливими, адже вона має власні цілі і інтереси, які не завжди збігаються з цілями і інтересами всього суспільства.

По-перше, молодь вирізняється соціально мобільністю.

По-друге, характерною її ознакою є неповне включення в чинні соціально-економічні і політичні відносини.

По-третє, через об'єктивні чинники студентська молодь вирізняється несформованістю духовно-етичних, ціннісних орієнтирів і браком життєвого досвіду, що збільшує ймовірність допущення помилки при ухваленні відповідних рішень.

По-четверте, вступаючи в самостійне трудове і суспільне життя, молоді люди є головним об'єктом і суб'єктом освіти, соціалізації, виховання і адаптації до існуючої дійсності та професійного середовища.

По-п'яте, молодь є джерелом соціально-економічного і духовного відродження країни.

По-шосте, вона, разом з тим, є також джерелом поповнення криміналу, наркоманії, соціальної напруженості.

Від якості реалізації цих функцій, молодь може як прискорювати, так і гальмувати формування гуманістичного світогляду, який спрямований на те, щоб допомогти майбутнім спеціалістам-юристам визначити своє особисте призначення і життєві завдання, прийняти їх, усвідомивши їх значущість та укріпити у кожній людині сміливість і упевненість у собі так, щоб вона, повна оптимізму, змогла йти обраним шляхом, а для цього у неї є всі об'єктивні передумови: творчий характер мислення і діяльності, висока соціальна і економічна мобільність, психологічна гнучкість, прагнення до пошуків відповідей на життєво важливі питання, бажання практично утілювати в життя систему нових цінностей, здатність до сприйняття нових нетрадиційних масивів знання. Навчальний матеріал є путівником для досягнення відповідних цілей і вдосконалення самих себе [4, с. 34].

Індивідуальна форма організації процесу формування гуманістичного світогляду студентів-юристів особливо вдало використовується під час самостійного вирішення завдання, спрямованого на формування цього особистісного утворення [2, с. 95].

Цінність цієї форми формування гуманістичного світогляду студентів-юристів полягає в тому, що вона може добре враховувати особливості кожного студента відповідно до його підготовки і можливостей. Вона сприяє формуванню таких цінних якостей особистості, як самостійність, організованість, наполегливість у досягненні мети, завзятість, відповідальність за виконання дорученої справи.

На екскурсіях, конференціях і на багатьох інших позанавчальних заходах нами використовувалася фронтальна форма організації процесу формування гуманістичного світогляду студентів-юристів.

Однією із важливих форм навчання є наочність, яка використовується в тій чи іншій мірі при проведенні всіх видів занять. Досвід засвідчує, що саме наочність сприяє більш ефективному засвоєнню студентами юридичних спеціальностей навчального матеріалу і допомагає вдосконаленню їх самостійної роботи під керівництвом викладача. На наш погляд, найбільш вдалою і перспективною формою унаочнення навчального процесу в цілому і поліпшення самостійної роботи студентів-юристів зокрема є ефективно використання слайдів з дисциплін філософського циклу.

Таким чином, лише комплексний підхід до організації самостійної роботи студентів-юристів гарантує високу ефективність навчального процесу і значні результати співпраці викладачів і студентів. І нарешті, студенти, які

під час навчання у вузі набули необхідного досвіду в організації самостійної роботи у процесі вивчення філософії здатні більш ефективно розуміти та бачити логічний зв'язок загально філософських знань з філософією права, філософією менеджменту і спеціальними дисциплінами.

Функції синтезу соціально-гуманітарного знання перебирає на себе загальна філософія, адже тільки вона може узагальнити наукові досягнення різних форм знання, передати духовно-культурний досвід (релігія, мистецтво), вибудувати всі компоненти цих знань у цілісний науково-теоретичний світогляд студентів юридичних спеціальностей.

---

1. Базалук О. О. Філософія освіти [Електронний ресурс] : [навчальний посібник] / О. О. Базалук, Н. Ф. Юхименко. - К. : Кондор, 2010. - 164 с.

2. Бондар Г. Інноваційні технології, форми, методи і засоби формування гуманістичного світогляду майбутнього учителя у процесі вивчення філологічних дисциплін [Електронний ресурс] / Г. Бондар // Проблеми підготовки сучасного вчителя. - 2012. - № 5(2). - С. 95-101. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2012_5\(2\)_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2012_5(2)_16)

3. Зінченко Н. О. Застосування інноваційних технологій у вищій школі при вивченні гуманітарних дисциплін [Електронний ресурс] / Н. О. Зінченко // Актуальні проблеми сучасної медицини. - 2014. - Т. 14, Вип. 1. - С. 116-118. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apsm_2014_14_1_33

4. Коваль Г. В. Роль філософських дисциплін у підготовці майбутніх соціальних працівників / Г. В. Коваль // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Серія : Філософія. - 2015. - Т. 262, Вип. 250. - С. 34-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduf_2015_262_250_8

Лисенко Ольга Олегівна
студентка групи С-ЮД-614к
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник: начальник
відділу організації наукової роботи,
доктор філософських наук
Марченко О.В.*

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ ЮРИСТА

Для майбутніх юристів філософія права є курсом, завдяки якому право як сукупність і нагромадження нормативних актів перетворюється в осмислене духовне явище. Без філософії права юрист вивчає власне кажучи "законодавство", і лише філософія права перетворює його предмет вивчення у правознавство, в науку людського світу.

Наразі актуальність звернення до даної теми обумовлюється необхідністю підкреслити значення філософії права для юриста, оскільки саме через